

[Gerhard Nielsen.]

en Række andre Bestemmelser om Enerettens Udnyttelse.

Nu er det imidlertid en Kendsgerning, at en Ejer af en Grundejendom ikke uden videre behøver at finde sig i, at man trænger ind paa hans Grund og etablerer sig der, lægger Beslag paa større eller mindre Dele af hans Ejendom og begynder at bore i Jorden. Der maa naturligvis ogsaa være Bestemmelser, der sikrer ham, at den Skade, som forvoldes ham, bliver godtgjort. Den Sag, der her er Tale om, kan imidlertid blive af saa stor Betydning for Folket — ingen ved det jo —, at det er nødvendigt, at der gives Adgang til Boringer alle Steder, hvor Videnskabsmænd mener at det er formaalstjenligt at foretage saadanne. Der er derfor i Lovforslaget Bestemmelser om, at der skal ydes Ejeren fuld Erstatning i alle Maader. Nu kender man jo saadanne Bestemmelser fra andre Love om Sager af lignende Art, f. Eks. naar der skal erhverves Grundarealer til Jernbaneanlæg. Det er ikke altid, der kan opnaas Enighed mellem det offentlige og den paagældende Ejer om Erstatningsbeløbene, og saa maa man naturligvis her ligesom i de andre Love have Bestemmelser, som siger, hvorledes man skal forholde sig, hvis det ikke er muligt at faa en mindelig Overenskomst mellem det offentlige og de paagældende Ejere. Paa dette Punkt henviser Lovforslaget til de Bestemmelser, der findes i Loven om Erhvervelse af Jord til Jernbaneanlæg, Bestemmelser, som ogsaa har været drøftet her i Tinget, og som utvivlsomt er af den Art, at de nu godkendes fra alle Sider. Dersom der altsaa ikke kan opnaas mindelig Overenskomst om Erstatning for Skade og Savn o. s. v., skal Sagen henvises til Behandling efter de Regler, som findes i den nævnte Lov om Erhvervelse af Jord til Jernbaneanlæg. Jeg skal her bemærke, at der ogsaa i Lovforslaget findes Bestemmelser om, at der skal ydes fuld Erstatning for Skade og Ulempe paa Ejendom og Virksomhed, selv om der ikke kræves Arealafstaaelse af disse.

Det er jo saaledes, at i en Række Lande, bl. a. i Norge og Sverige, findes der en ikke ringe Lovgivning, den saakaldte Bjergværkslovgivning, som indeholder Bestemmelser om, hvad der skal ske, naar der

er fundet værdifulde Raamaterialer i Grunden. Vi har ikke haft en saadan Lovgivning her i Landet hidtil, og man kan jo sige, vi her bevæger os paa et nyt Lovgivningsomraade, men en Lovgivning maa vi have ogsaa her, dersom saadanne Undersøgelser som de nævnte skal foretages. Jeg kan vanskeligt tænke mig, at den danske Rigsdag eller noget Medlem eller noget Parti i den danske Rigsdag vil modsætte sig, at Undersøgelserne i det hele taget foretages. Vi maa altsaa have saadanne Bestemmelser gennemført først, Bestemmelser, der ogsaa siger, hvordan det retslige Forhold skal være, og paalægger Grundejerne at give Adgang til, at Undersøgelserne kan foretages. Det forekommer mig, at Ministeren i det foreliggende Lovforslag har truffet det rette paa to vigtige Omraader, for det første sikres der det danske Folk Udbytte af eventuelle værdifulde Fund af Raastoffer, og for det andet sikres der den enkelte Borger, som ejer den Grundejendom, paa hvilken Boring skal foretages, fuld Erstatning for den Skade og Ulempe, der forvoldes ham, enten ved midlertidigt Brug af Ejendommen eller ved fuld Afstaaelse af de paagældende Overfladearealer.

Paa mit Partis Vegne skal jeg anbefale det foreliggende Lovforslag til Vedtagelse her i Tinget.

Duborg: Det foreliggende Lovforslag behandler jo et for Danmark helt nyt Lovgivningsomraade; vi har ikke tidligere tænkt os Møjligheden af, at vi skulde lovgive for Bjergværksdrift, saaledes som der her er Tale om. Men jeg maa ogsaa sige, at det, at Lovgivningsomraadet er nyt, i alt for høj Grad præger det foreliggende Lovforslag, idet man i Korthed kan sige, at det indskrænker sig til at give Statsministeren ubegrænset Bemyndigelse til at foretage den videre Lovgivning paa dette Omraade. Nu skal jeg villigt erkende, at dette er i høj Grad nyt for Rigsdagen, men jeg kan dog ikke se, at Opgaven i sig selv er ny og vanskelig at tilrettelægge paa almindelig lovgivningsmæssig Maade, idet man i vore Nabolande har aarhundredgamle Erfaringer, og derfor kan det ikke være forbundet med uoverstigelige Vanskeligheder at overføre den Lovgivning, man har indført i disse